



تاثیر ارز دیجیتال در اقتصاد جهانی



به گزارش اقتصاد شرق؛ ارز دیجیتال اکنون بخش مهمی از سیستم مالی جهانی است و به همین سبب در بستر تحولات سیاسی و اقتصادی جهان تاثیرگذار هستند. اکنون در جنگ اوکراین، میلیون‌ها ارز دیجیتال برای حمایت از ارتش اوکراین و گروه‌های هکری سرازیر شده است. حتی دولت اوکراین در حال درخواست کمک‌های مالی به صورت دیجیتال است و تا 6 مارس بیش از 50 میلیون دلار جمع‌آوری کرده است. برخی از اوکراینی‌ها نیز

به ارزشهای دیجیتال به عنوان جایگزینی برای موسسات مالی اوکراینی روی آورده اند که دسترسی مردم به حساب های بانکی و ارز خارجی را محدود می کنند. در وضعیتی که دولت ها در هرج و مرج هستند، تکیه بر بانک ها دشوار است و ترس از نظارت وجود دارد. بنابراین یک سیستم نسبتاً ناشناس که در آن هیچ دولتی ناظر نیست جذاب است. حال در شرایط جنگی دقیقاً یک سری از ویژگی های ارزشهای دیجیتال که خود برای اقتصاد جهانی می تواند خطر آفرین باشد، نقش کمک دهنده و بشر دوستانه را دارد. این واقعیت که نمی توان آن را ردیابی و شناسایی کرد، و نمی توان آن را محدود کرد، در این وضعیت بسیار بسیار مهم است و طرفداران ارز دیجیتال نیز بر همین اساس تاکید می سازند که ارزشهایی چون بیت کوین یک ابزار مهم بشردوستانه هستند.

اما اینکه چقدر یک فعالیت رمزنگاری برای افراد بحران زده یا سازمان هایی که نیاز به کمک مالی دارند مفید است، جای بحث دارد. چرا که برای استفاده از رمزارز به درک نسبتاً پیچیده ای از فناوری نیاز است، و اگر افراد برای تنظیم آن آماده نشده باشند یک شبه با شروع جنگ نمی توانند از مزایای آن استفاده کنند.

در عین حال همه آن ویژگی هایی که ارز دیجیتال را برای افراد تحت محاصره جذاب می کند، در مورد کسانی که محاصره را انجام می دهند نیز صدق می کند. و روسیه می تواند از آن برای جلوگیری از تحریم ها استفاده کند، که در حال حاضر سلاح اصلی ایالات متحده و متحدانش علیه روسیه است. رواج آن در جنگ سایبری همچنین به این معنی است که افرادی که دارای فعالیت رمزنگاری هستند می توانند هدف حملات سایبری باشند. برای همین گفتن اینکه آیا ارزشهای دیجیتال بستری کمکی برای مردم و کشور اوکراین است یا بالعکس مفید برای روسیه است (و در نوع کلی آن اینکه همواره بتوان آن را برای کدام یک از طرفین یک منازعه سودمند دانست) کاملاً جای تردید و بحث دارد و می توان گفت به سبب ویژگی هایی آن این ظرفیت را دارد که به طرفین یک منازعه هم سود وهم زیان برساند.

همچنین ارزهای دیجیتال نوسان دارند. در حالی که طرفداران فضای ارز دیجیتال اغلب استدلال می‌کنند که بیت کوین و ارزهای مشابه نوعی طلای دیجیتال هستند، اما در میان عدم قطعیت جهانی ارزش خود را از دست داده اند و این استدلال را که آنها نوعی پناهگاه امن هستند، تضعیف شد. میتوان سناریویی را تصور کرد که در آن 1000 دلار از اوکراین را با یک ارز دیجیتال خارج ساخت اما زمانی که آن را به پول نقد تبدیل کرد، نیمی از ارزش خود را از دست داده باشد. دیگر، ایده آل نیست. اما اگر ارز دیجیتال ساده ترین راه برای به دست آوردن پول در شرایط بحران باشد، آنوقت نگاه به مفید بودن آن ها متفاوت می شود.

مزیت‌ها و محدودیت‌های ارزهای دیجیتال برای اوکراین

در حال حاضر، برخی از اوکراینی‌هایی که از وضعیت جنگی آن فرار می‌کنند، به نظر می‌رسد که رمزارز خود را با خود خارج میکنند، که امیدوارند پس از رسیدن به محل امن، دوباره آن را به ارز فیات تبدیل کنند. آنها به ارزهای دیجیتال به عنوان راهی برای ذخیره ثروت خود با فروپاشی اقتصاد اوکراین نگاه میکنند. بانک مرکزی این کشور در آغاز تهاجم، نقل و انتقالات نقدی الکترونیکی را به حالت تعلیق درآورد و دسترسی شهروندان اوکراینی را از برداشت ارز خارجی برای بسیاری از انواع تراکنش‌ها مسدود کرد. در آخرین هفته فوریه، معاملات روی پلتفرم دیجیتال اوکراینی Kuna به بالاترین سطح خود از ماه می 2021 رسید.

در اوکراین در حال حاضر، می‌توانید یک کیف پول بیت‌کوین منبع باز دانلود کنید و با شناسه شما ارتباطی ندارد □ و می‌توانید یک آدرس از طریق یک کد QR یا یک رشته الفبایی ایجاد کنید و خیلی سریع تبادل کنید. گرچه استفاده از رمزارز در میانه یک بحران کاملا آسان نیست. چراکه در ابتدا نیاز، به اتصال به اینترنت و یک دستگاه وجود دارد و افراد باید با استفاده از رمزنگارها آشنا باشند. این چیزی است که مردم نمی‌توانند به سرعت در مواقع بحران آن را یاد بگیرند. هزاران ارز رمزنگاری شده وجود دارد، و همه آنها

به یک شکل کار نمی کنند. ارز دیجیتال نیز باید برای خرید در دسترس باشد، در اواخر فوریه (دو هفته پیش) حتی ثروتمندترهای اوکراینی نیز در خرید رمز ارز تتر مشکل داشتند، ارز دیجیتالی که با دلار آمریکا مرتبط است.

این بدان معناست که در حال حاضر، رمزارز ممکن است برای افرادی که قبلاً آن را دارند بسیار مفید باشد. میلیون ها نفر در اوکراین در چند سال گذشته به شدت وارد صنعت ارزهای دیجیتال داخلی خود شده اند. طبق گفته شرکت تحقیقاتی بلاک چین Chainalysis، اوکراین اکنون از نظر پذیرش رمز ارز در رتبه چهارم جهان قرار دارد. با ادامه درگیری ها، حامیان اوکراین رمزهای بیشتری را به این کشور ارسال می کنند. در سایت ها و پلتفرم های رسانه های اجتماعی مانند تلگرام، مردم □ از جمله رهبران بخش رو به رشد ارزهای دیجیتال در کشور □ آدرس کیف پول رمزنگاری خود را به اشتراک می گذارند و درخواست کمک های مالی می کنند. گزارش شده است که یک سازمان غیردولتی حامی ارتش اوکراین چندین میلیون ارز دیجیتال جمع آوری کرده است و گروه ها از رمزارز برای خرید مجموعه متنوعی از تجهیزات نظامی، تجهیزات پزشکی و حتی یک اپلیکیشن تشخیص چهره استفاده می کنند.

درکنار اهمیت ارسال کمک های دیجیتالی، مهم این است که آیا افراد گیرنده آن را می خواهند و برای رسیدگی به آن مجهز هستند یا خیر. به نظر می رسد نه وزارت دفاع اوکراین و نه بانک ملی اوکراین در حال حاضر مستقیماً کمک های ارزهای دیجیتال را نمی پذیرند، اگرچه دولت اوکراین طبق حساب توئیتر تأیید شده خود این کار را انجام می دهد. این تلاش تا حد زیادی با موفقیت همراه بوده است. دولت اوکراین در حال حاضر حداقل 15 میلیون دلار از رمزارز دریافتی خود را خرج کرده است و همچنین یک صرافی خصوصی رمزارز را برای کمک ایجاد کرده است. از آنجایی که مقامات کشور نمی توانند تمام خریدهای مورد نظر خود را با استفاده از رمزارز انجام دهند، گاهی اوقات بخشی از کمک های مالی را به ارز فیات تبدیل می کنند. جنبه های دیگر طرح های جمع آوری سرمایه ارزهای رمزنگاری شده اوکراین هنوز در جریان است. در ابتدا به مردم

وعده داده شده بود که در ازای رمزنگاری خود یک توکن دیجیتال رایگان دریافت کنند، اما مقامات اکنون می گویند که اهداکنندگان به جای آن یک NFT در حمایت از ارتش اوکراین دریافت خواهند کرد. با توجه به نوسانات رمزارز، همچنین ممکن است ارزش آن به سرعت کاهش یابد که می تواند ضرری برای وضعیت اقتصادی مردم اوکراین باشد.

مزیت‌ها و محدودیت‌های ارزهای دیجیتال برای روسیه

حتی قبل از حمله روسیه به اوکراین، دولت آمریکا نگران بود که ارزهای دیجیتال می‌توانند تأثیر تحریم‌های اقتصادی را کاهش دهند. همانطور که بر اساس تحقیقات شرکت تجزیه و تحلیل بلاک چین Elliptic، ایران از استخراج بیت کوین برای دور زدن تحریم‌های تجاری استفاده میکند.

میزان روی آوردن مردم در روسیه به ارزهای دیجیتال در حال حاضر مشخص نیست. در روزهای قبل و بعد از تهاجم، تجارت بین روبل و بیت کوین، یکی از محبوب‌ترین صرافی‌های ارزهای دیجیتال در جهان، افزایش یافت. اما داده‌های Chainalysis نشان می‌دهد که فعالیت ارزهای دیجیتال به روبل در ماه مارس کمتر از ماه فوریه است. با این حال، به طور کلی هنوز ممکن است تعداد زیادی ارز دیجیتال در روسیه وجود داشته باشد. در حالی که دولت روسیه به اندازه اوکراین از رمزارز استقبال نکرده است، طبق برآورد کرملین که قبل از حمله روسیه به اوکراین انجام شد، مردم روسیه ممکن است بیش از 200 میلیارد دلار ارز دیجیتال داشته باشند.

پس از شروع جنگ و اعمال تحریم‌ها علیه روسیه این نگرانی که روسیه می‌تواند از رمزنگاری برای دور زدن تحریم‌ها و انتقال پول ناشناخته استفاده کند بیشتر شده است. نیویورک تایمز گزارش داده، دولت روسیه در حال توسعه روبل دیجیتال بوده است و روسیه ابزارهایی را برای کمک به پنهان کردن منشاء تراکنش‌های دیجیتالی ساخته است. اساساً، اگر تحریم‌ها به منظور جلوگیری از معامله کشورها و مشاغل با روسیه باشد، رمزارز راهی برای دور زدن آنها خواهد بود. معاون نخست‌وزیر و وزیر تحول دیجیتال اوکراین، خواستار

مسدود کردن آدرس‌های کاربران روسی از پلتفرم‌های رمزنگاری و بلاک چین شده است. دولت بایدن همچنین در حال بررسی نحوه تحریم دارایی‌های ارزهای دیجیتال روسیه است و قبلاً از صرافی‌های ارز دیجیتال خواسته است اطمینان حاصل کنند که افراد و سازمان‌های خاص و تحریم شده روسیه از پلتفرم‌های خود استفاده نمی‌کنند. اهمیت و جدیت این موضوع تا جایی است که چهار سناتور، از جمله سناتور الیزابت وارن و مارک وارنر، در اوایل این ماه به وزارت خزانه داری نامه نوشتند تا بپرسند رمزارز چگونه بر اجرای تحریم‌ها تأثیر می‌گذارد.

در حالی که قطع دسترسی روسیه به ارزهای دیجیتال می‌تواند عواقب واقعی برای این کشور داشته باشد □ رمز ارز در روسیه که سومین استخراج‌کننده بزرگ بیت‌کوین در جهان است به طور فزاینده‌ای محبوب شده است □ اما ممکن است این امکان وجود نداشته باشد. چراکه همه صرافی‌ها هویت مشتریان خود را فاش نمی‌کنند و به طور کلی ردیابی منشأ تراکنش‌های ارزهای دیجیتال دشوار است. اینکه آیا یک صرافی ارز دیجیتال از نظر قانونی باید از تحریم‌ها پیروی کند یا نه، مشخص نیست و شاید به محل ثبت نام و محل فعالیت آنها بستگی داشته باشد. بسیاری از صرافی‌ها درخواست‌ها برای مسدود کردن حساب‌های روسیه را رد کرده‌اند، و برخی دیگر استدلال کرده‌اند که رمزارز گزینه‌ای واقعی برای افرادی نیست که به دنبال فرار از تحریم‌ها هستند. در عین حال رمز ارز همچنین می‌تواند برای جمع‌آوری سرمایه برای بازیگر طرف مقابل استفاده شود. همانطور که گروه‌های طرفدار اوکراین توانسته‌اند از طریق رمزارزها بودجه دریافت کنند، گروه‌های جدایی طلب طرفدار روسیه در اوکراین نیز از جمله در سال 2014، زمانی که روسیه شبه جزیره کریمه را ضمیمه کرد از آن استفاده کردند.

روسیه با جرایم سایبری مرتبط با رمزارز و فعالیت‌های غیرقانونی مانند پول شویی و باج افزارها پیوندهای سنگینی دارد. طبق یکی از تحلیل‌های Chainalysis، سه چهارم پولی که از طریق حملات باج‌افزار در سال گذشته به دست آمده بود مرتبط با هکرهای روسیه بود. درعین‌اینکه افرادی که پول خود را در رمزارز قرار می‌دهند ممکن است قربانیان ناآگاه

جنگ سایبری شوند، و نه تنها در درگیری روسیه و اوکراین بلکه به طور کلی این افراد در خطر تبدیل شدن به یک هدف هستند[6]. باید اذعان داشت همانگونه که دلارهای آمریکا برای بسیاری از فعالیتهای اقتصادی خوب استفاده می‌شود برای خرید مواد مخدر و اسلحه و قاچاق نیز استفاده می‌شود، بنابراین غرب باید این را بپذیرد که اینطور نیست که رمزارزها را نتوان برای فعالیت‌های نامطلوب استفاده کرد و فعالیت‌های روسیه نیز بخشی از آن است.

جمع بندی

یکی از بحث‌های بزرگی که طرفداران رمز ارزها از مدت‌ها پیش مطرح کرده‌اند این است که ارزهای دیجیتال این پتانسیل را دارند که به عنوان طلای دیجیتال عمل کنند. یعنی بر خلاف ارزهای فیات، بیت کوین را نمی‌توان کاهش داد، زیرا تنها تعداد معینی بیت کوین وجود خواهد داشت، و سرمایه‌گذاری در ارزهای دیجیتال راهی برای تنوع بخشیدن به سبد سهام در مواجهه با نوسانات است. از نظر تئوری، به این معنی است که بیت کوین راهی برای محافظت در برابر تورم است، یا اینکه اگر بازار سهام سقوط کند، بیت کوین این کار را نخواهد کرد. اما بیت کوین زمانی که روسیه به اوکراین حمله کرد، سقوط کرد، همانطور که شاخص S&P 500 نیز سقوط کرد و با بازگشت رشد S&P 500، بیت کوین نیز رشد کرد. برای همین این تصور که ارزهای دیجیتال می‌توانند به عنوان یک دارایی پوششی در برابر بی‌ثباتی شرایط اقتصاد کلان استفاده شوند را به چالش کشید.

با این حال، حامیان ارزهای دیجیتال می‌گویند که بیت‌کوین می‌تواند بهتر از باقی جایگزین‌ها مانند پول نقد، حساب‌های بانکی، یا طلا یا املاک باشد زیرا خارج از کنترل است و به راحتی قابل حمل و نقل است. و در حالی که رمز ارز ممکن است نوسان داشته باشد اما نسبت به ارزهای فیات برخی کشورها نوسان کمتری دارد. و مهم آنکه مزیت بیت کوین به کاهش ارزش آن در بحران اخیر نیست بلکه در تبادل و حمل نقل آن است آنچه مردمی در جنگ می‌خواهند نه حفظ ارزش پول خود یا خرید یک مسکن و ... بلکه داشتن

پول در کشوری است میخواهند به آن پناه ببرند.

در حال حاضر، باتوجه به ویژگی های رمز ارزها به صورت قطعی نمیتوان گفت نقش رمز ارزها در یک درگیری بین المللی چگونه است، اینکه آیا در نهایت کمک خواهند کرد یا آسیب می رساند. افرادی که از مناطق جنگی فرار می کنند ممکن است کاربرد منحصر به فردی برای رمزنگاری پیدا کنند، اما ابتدا باید نحوه استفاده از آن را یادگیرند. در حال حاضر راه های زیادی برای جمع آوری و انتقال پول وجود دارد که شامل ارزهای دیجیتال نمی شود. و در حالی که رمزارز ممکن است دور زدن تحریم ها را آسان تر کند، کشورها مدت ها قبل از ورود بیت کوین نیز توانسته بودند تحریم ها را بی اثر کنند. اما اینکه امروزه بیت کوین و سایر ارزهای دیجیتال نقش مهمی در اقتصاد کلان جهان و همچنین ابزارهای اجبار اقتصادی دارند قابل انکار نیست. رمز ارز همان کاری را انجام می دهد که طرفدارانش می گویند □ به مردم راهی می دهد تا خارج از موسسات مالی سنتی کار کنند □ و و این ویژگی هم میتواند خوب تلقی شود و هم بد برای هر طرف درگیر در یک جنگ. اما به صورت شخصی رمز ارز کمک بالایی به اوکراینی ها بوده است و به صورت سازمانی و نهادی این دولت روسیه است که با توجه به زمینه سازی در طول چندین سال از آن میتواند استفاده کند.

منبع: اندیشکده جریان؛ فریبا علی کرمی